

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ ВИЩОЇ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ

Сімак А. І.

*кандидат мистецтвознавства, професор,
декан факультету мистецтва і дизайну
Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

Сучасна вища художня освіта переживає значні трансформації, зумовлені цифровими технологіями, інтеграцією міждисциплінарних підходів і глобалізаційними процесами. Такі зміни спрямовані на адаптацію освітнього процесу до нових викликів, розвитку креативності студентів та використання сучасних освітніх платформ. Інноваційні підходи до навчання стають ключовими для підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних відповідати викликам сучасного арт-простору та творчих індустрій.

Вивченням основних тенденцій розвитку вищої освіти України та аналізом підходів до оновлення мистецької освіти у сучасних науково-педагогічних теоріях займалася О. Кайдановська [2], сучасні виклики та перспективи реформування вищої мистецької освіти в контексті загальних реформ вищої освіти в Україні вивчала О. Дацко [1], роль інновацій та трендів у сфері дизайн-менеджменту для підвищення якості вищої освіти, включаючи впровадження технологій, методів проєктного управління та дизайн-мислення досліджувала М. Кравченко [3], проблеми вищої освіти у галузі дизайну, що сформувалися протягом двох десятиліть, розглядала С. Триколенко [4].

Однією з актуальних тенденцій є цифровізація мистецької освіти. Використання віртуальної та доповненої реальності, штучного інтелекту, 3D-моделювання та інтерактивних платформ розширює можливості художньої практики, надаючи студентам нові інструменти для творчого самовираження.

Віртуальні галереї, VR- та AR-технології дозволяють студентам експериментувати з новими художніми формами [5]. Наприклад, використання платформ Google Arts & Culture або Adobe Creative Cloud сприяє інтерактивному навчанню та розширенню можливостей дистанційної освіти [6].

Важливою складовою інноваційного підходу є міждисциплінарність. Взаємодія мистецтва з наукою, технологіями, екологією та соціальними дослідженнями сприяє формуванню нових форматів художньої діяльності та розширює перспективи працевлаштування випускників. Дослідження

показують, що студенти, які працюють у міждисциплінарних проєктах, демонструють більшу гнучкість мислення та здатність до інновацій [8].

Також особливу увагу варто приділити міжнародній інтеграції художньої освіти. Співпраця з провідними освітніми інституціями світу, академічна мобільність студентів і викладачів, спільні проєкти та резиденції сприяють обміну досвідом, оновленню освітніх програм відповідно до глобальних стандартів і збагаченню культурними традиціями [9]. Наприклад, програми ERASMUS+ забезпечують студентам можливість навчатися у провідних європейських художніх академіях, що розширює їхній світогляд та професійні навички [10].

Сучасні педагогічні стратегії і методи навчання змінюються відповідно до вимог часу. Наприклад, концепція «перевернутого класу» (Flipped Classroom) активно використовується у художній освіті [11]. Вона дозволяє студентам працювати самостійно над матеріалом перед заняттями, що підвищує ефективність практичних завдань.

Особливістю сучасних інновацій вищої художньої освіти є застосування штучного інтелекту (AI) та аналізу великих даних (Big Data), допомагаючи персоналізувати навчальний процес і прогнозувати творчі тренди [12]. Деякі університети вже впроваджують алгоритми, які допомагають студентам розвивати унікальний художній стиль на основі аналізу їхніх робіт.

Таким чином, сучасна вища художня освіта має відповідати запитам часу, зберігаючи при цьому культурну спадщину та національні традиції. Поєднання інноваційності та академічної спадкоємності дозволить виховати нове покоління митців і дизайнерів, здатних формувати майбутнє візуальної культури.

У свою чергу розвиток вищої художньої освіти вимагає адаптації до нових технологічних і методологічних реалій. Цифровізація, міждисциплінарність, міжнародна співпраця та впровадження інноваційних педагогічних стратегій стають ключовими факторами її еволюції. Подальші дослідження повинні зосередитися на пошуку балансу між традиційними та новітніми підходами у викладанні мистецтва.

Література:

1. **Дацко О.** Реформи вищої школи в Україні: виклики для мистецької освіти. Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2023. Вип. № 51. С. 164-176. DOI : <https://doi.org/10.37131/2524-0943-2023-51-16>

2. Кайдановська О. О. Інноваційні тенденції розвитку вищої мистецької освіти України. [Текст] / О. О. Кайдановська // Педагогічні науки : збірник наукових праць / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка; [редкол. : А. А. Сбруєва, М. О. Лазарев, В. І. Лозова та ін.]. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. С. 101-109. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/7670>

3. Кравченко М. С. Інновації та тренди в дизайн-менеджменті для підвищення якості вищої освіти. Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми

та перспективи розвитку № 90 (19 вересня 2023 Переяслав, Україна) Переяслав, 2023. С. 27-29.

4. Триколенко С. Т., Єлісєєв І. А., Савченко Л. В. Проблеми вищої освіти в галузі дизайну на початку ХХІ століття. Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології: матеріали І міжнародної науково-практичної конференції (12 грудня 2022 р.) / Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. Том 2. С. 84-88. URL : https://zenodo.org/records/7489523?utm_source=chatgpt.com

5. Schnabel M. Digital Media and Art Education: The Future of Learning // Journal of Visual Arts. 2020. Vol. 34, № 2. P. 112-128.

6. Manovich L. Cultural Analytics. Cambridge: MIT Press, 2019. 368 p.

7. Julier G. The Culture of Design. London: Sage Publications, 2017. 264 p.

8. Thompson B. Interdisciplinary Creativity: The Role of Art in Science and Technology // Creativity Research Journal. 2021. Vol. 29, № 3. P. 54-72.

9. Hoffman D. Global Art Education and Student Mobility // International Journal of Art & Design Education. 2018. Vol. 37, № 4. P. 300-315.

10. Schneider P. Exchange Programs in Art Education: Benefits and Challenges // European Journal of Higher Education. 2020. Vol. 45, № 1. P. 89-102.

11. Bergmann J., Sams A. Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day. Washington: ISTE Press, 2012. 176 p.

12. Elgammal A., Liu B., Elhoseiny M., Mazzone M. CAN: Creative Adversarial Networks, Generating Art by Learning about Styles and Deviating from Style Norms // arXiv preprint. 2017. arXiv:1706.07068.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-104>

ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНЦЕПЦІЇ ІНДУКТИВНОЇ ЛОГІКИ В ДИЗАЙНІ ВИСТАВОК ТА МАСОВИХ ЗАХОДІВ У КОНТЕКСТІ МІЖГАЛУЗЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Токарєв О. В.

*заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри дизайну
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Відновлення культурного простору України після кризових явищ потребує нових методологічних підходів у дизайні виставок і масових